

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

จากการศึกษาในบทก่อนเกี่ยวกับความสำคัญและความเป็นมาของการเปิดเผยข้อมูล เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อกำหนดเกี่ยวกับรายการที่เปิดเผยนั้น การศึกษาในบทนี้ให้นำมาสู่ขั้นตอนต่อไปคือการกำหนดวิธีดำเนินการวิจัย โดยในบทนี้ได้อธิบายถึงวิธีที่ใช้ในการค้นคว้า ประชากร สถิติที่เลือกใช้ในการวิเคราะห์ การออกแบบแบบสอบถาม และการรวบรวมข้อมูลเพื่อแสดงให้เห็นวิธีดำเนินการวิจัยที่จะนำมาสู่บทสรุปในการวิจัยครั้งนี้ในบทต่อไป

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาการรับรู้ความสำคัญของรายการที่เปิดเผยในรูปแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ได้แบ่งผู้ใช้ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักวิเคราะห์การลงทุนที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์และเป็นกลุ่มผู้ใช้หลักในการจัดทำแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) โดยเลือกผู้ที่ได้รับความเห็นชอบ และปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้จัดการกองทุนจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กลต.) ณ วันที่ 31 มีนาคม 2546 จำนวนทั้งสิ้น 202 คน ซึ่งประจำอยู่กับสถาบันการเงินต่างๆ และบริษัทประกันภัย มีรายละเอียดดังตารางที่ 3.1 นอกจากนี้การศึกษายังศึกษากลุ่มผู้ให้สินเชื่อ ซึ่งผู้ใช้ในกลุ่มนี้ต้องพิจารณาข้อมูลด้านต่างๆ ก่อนการอนุมัติเงินกู้ ซึ่งผู้ใช้กลุ่มนี้ใช้ข้อมูลงบการเงินและข้อมูลที่มีเชิงบการเงิน (non-financial information) จากแหล่งต่างๆ รวมทั้งแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ในกรณีที่ลูกค้าเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเลือกผู้จัดการสาขาของธนาคารพาณิชย์ไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งธนาคารพาณิชย์ไทยสามารถแบ่งได้ เป็น 3 กลุ่มตามหลักเกณฑ์การจัดกลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทยของธนาคารแห่งประเทศไทย ประกอบด้วย ธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่ ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) และธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดกลาง ได้แก่ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นต้น และธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดเล็ก ได้แก่ ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน)

ธนาคารไทยท努 จำกัด จึงได้สุ่มตัวอย่างโดยพิจารณาตามขนาดของธนาคารพาณิชย์ ตัวอย่างในแต่ละขนาดของธนาคารพาณิชย์ที่เลือกมาวิจัยมีดังนี้

ธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่	2	แห่ง
ธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดกลางและขนาดเล็ก	4	แห่ง

สำหรับวิธีการเลือกตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มจากประชากรอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยเลือกตัวอย่างจากจำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ไทยในเขตกรุงเทพมหานคร โดยไม่รวมสาขาย่อย ดังรายละเอียดตามตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.1 จำนวนผู้ได้รับความเห็นชอบเป็นผู้จัดการกองทุน

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	5	คน
ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)	5	คน
ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)	5	คน
ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)	5	คน
ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)	2	คน
ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน)	4	คน
บริษัทหลักทรัพย์บัวหลวง จำกัด (มหาชน)	3	คน
บริษัทหลักทรัพย์กรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)	3	คน
บริษัทหลักทรัพย์บีพีที จำกัด	4	คน
บริษัทหลักทรัพย์แอสเซท พลัส จำกัด	2	คน
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนกสิกรไทย จำกัด	18	คน
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนเอ็มเอฟซี จำกัด	29	คน
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนกรุงไทย จำกัด	20	คน
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนทหารไทย จำกัด	5	คน
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนไทยพาณิชย์ จำกัด	7	คน
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนทีสโก้ จำกัด	11	คน
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนธนาชาติ จำกัด	10	คน
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนอเบอร์ดีน จำกัด	6	คน
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนอยุธยาเจเอฟ จำกัด	7	คน
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมบีไอเอ จำกัด	10	คน
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมบัวหลวง จำกัด	6	คน
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมวรรณ จำกัด	15	คน
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมไอเอ็นจี จำกัด	8	คน
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมพีริมาเวสต์ จำกัด	3	คน
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนซีมิโก้ไนท์ จำกัด	2	คน
บริษัทอเมริกันอินเตอร์เนชันแนลแอสเซทส์วันส์ จำกัด	4	คน
บริษัทไทยประกันชีวิต จำกัด	3	คน
รวม	202	คน

ตารางที่ 3.2 ตัวอย่างประชากรธนาคารพาณิชย์แห่งประเทศไทย

	สาขาใน กทม.	จำนวนตัวอย่าง
ธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่		
ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	113	50
ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)	112	50
ธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดกลาง และขนาดเล็ก		
ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)	105	50
ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน)	50	20
ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน)	35	17
ธนาคารยูโอบีรตณสิน	<u>27</u>	<u>13</u>
รวม	<u>442</u>	<u>200</u>

โดยในการกำหนดขนาดตัวอย่างของกลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณโดยใช้สูตรตามวิธีของ Herbert Askin and Raymond R. ซึ่งกำหนดความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ 0.05 ได้ค่าเท่ากับ 210

$$\text{Herbert Askin and Raymond R.} \quad n = \frac{N}{1 + N_e^2}$$

เมื่อ n = จำนวนตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้

$$\begin{aligned} \text{หากความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05} \quad n &= \frac{N}{399 + N} \\ &= \frac{400(442)}{399 + 442} \\ &= 210 \end{aligned}$$

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือและขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาความรู้เกี่ยวกับรายการที่เปิดเผย ในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ที่มีการกำหนดให้เปิดเผย และศึกษาจากงานวิจัย บทความ รายงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้สร้างแบบสอบถาม

2. ขอบเขตของแบบสอบถามจะเกี่ยวข้องกับภาระหน้าที่ถึงความสำคัญของรายการที่เปิดเผยในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และความคิดเห็นต่อการเปิดเผยรายการนั้นๆ ว่าเพียงพอหรือไม่

3. รูปแบบของแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น

1) คำถามแบบให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียงข้อเดียว เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

2) คำถามแบบให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ เป็นคำถามเกี่ยวกับการให้ความสำคัญกับรายการที่เปิดเผย ในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ดังนี้

“5” เมื่อเห็นว่ารายการนั้นสำคัญมาก

“4” เมื่อเห็นว่ารายการนั้นสำคัญ

“3” เมื่อเห็นว่ารายการนั้นมีความสำคัญปานกลาง

“2” เมื่อเห็นว่ารายการนั้นมีความสำคัญน้อย

“1” เมื่อเห็นว่ารายการนั้นไม่มีความสำคัญ

3) คำถามให้แสดงความเห็นต่อรายการที่เปิดเผยนั้นๆ ว่ามีความเพียงพอต่อการตัดสินใจตามวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยให้เลือกตอบว่า

“ใช่” เมื่อเห็นว่ารายการนั้นมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ หรือ

“ไม่” เมื่อเห็นว่ารายการนั้นการเปิดเผยข้อมูลยังไม่เพียงพอ

4) คำถามแบบให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี เป็นคำถามเกี่ยวกับรายการที่ต้องการให้เปิดเผยเพิ่มเติมในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1)

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้รวบรวมข้อมูลจากหลายแหล่งข้อมูลเพื่อนำมาใช้พิจารณาการเปิดเผยข้อมูลในรูปแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และเป็นข้อสนับสนุนในการสรุปผลการวิจัย มีวิธีการที่ใช้ ดังนี้

1. การวิจัยทางเอกสาร (Documentary research) โดยรวบรวมข้อมูลที่เป็นลายลักษณ์อักษรแล้วนำเสนอข้อมูลเหล่านั้นในบางส่วนของ การวิจัย เพื่อใช้เป็นแนวความคิดและใช้ในการอ้างอิง
2. การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นการรวบรวมข้อมูลคำถามต่างๆ ที่จัดทำขึ้น ใช้ในการสอบถามผู้จัดการกองทุน ข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์จะนำมารวบรวมและวิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยและเป็นส่วนหนึ่งของผลของการวิจัยต่อไป
3. การส่งแบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นการรวบรวมข้อมูลจากรายการที่ต้องเปิดเผยในรูปแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายการข้อมูลเพิ่มเติมที่ได้จากการวิจัยทางเอกสารและจากการสัมภาษณ์ จัดทำแบบสอบถามส่งให้กับผู้จัดการกองทุน และ ผู้จัดการฝ่ายสินเชื่อ โดยให้ตอบตามความสมัครใจและให้ส่งกลับคืนมายังผู้ทำการวิจัยภายใน 2 สัปดาห์ ข้อมูลที่ได้จะเป็นระดับการให้ความสำคัญกับรายการที่เปิดเผยในรูปแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และความคิดเห็นเกี่ยวกับความพอเพียงของรายการที่เปิดเผย

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้จัดการกองทุนและผู้จัดการฝ่ายสินเชื่อตอบแบบสอบถามและส่งกลับคืนมายังผู้วิจัย จะบันทึกข้อมูลที่ได้รับโดยแยกระหว่างกลุ่มผู้จัดการกองทุนและผู้จัดการฝ่ายสินเชื่อ ผลของคะแนนค่าเฉลี่ยของแต่ละรายการทั้งในส่วนที่มีการกำหนดให้เปิดเผยและข้อมูลเพิ่มเติมที่ไม่ได้กำหนดให้มีการเปิดเผยซึ่งแสดงถึงการให้ระดับความสำคัญของผู้ใช้แต่ละกลุ่ม และสัดส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลว่ามีการเปิดเผยเพียงพอหรือไม่ นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น

1. การวิเคราะห์ข้อมูลขั้นต้น มีลักษณะเป็นสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยเป็นการสรุปถึงลักษณะของข้อมูลในรูปการแจกแจงความถี่ การหาค่าสัดส่วนหรือร้อยละ การวัดแนวโน้มสู่ส่วนกลาง

2. การวิเคราะห์ข้อมูลขั้นสูง มีลักษณะเป็นสถิติเชิงอนุมาน (Inference Statistics)

ได้แก่ การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่จะทำการทดสอบ

H_0 : คะแนนเฉลี่ยการให้ความสำคัญของการเปิดเผยข้อมูลของผู้ลงทุนและผู้ให้สินเชื่อเท่ากัน ($M_1 = M_2$)

H_1 : คะแนนเฉลี่ยการให้ความสำคัญของการเปิดเผยข้อมูลของผู้ลงทุนและผู้ให้สินเชื่อไม่เท่ากัน ($M_1 \neq M_2$)

การคำนวณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS

การพิจารณาจะดูจากค่าความมีสาระสำคัญ (Asymp. Sig. 2-tailed) ที่โปรแกรมสำเร็จรูปคำนวณได้ หากมากกว่าค่านัยสำคัญที่กำหนดไว้เท่ากับ .05 จะยอมรับ H_0 นั่นคือแต่ละรายการที่เปิดเผยได้รับคะแนนเฉลี่ยการให้ความสำคัญของผู้ลงทุน และผู้ให้สินเชื่อไม่แตกต่างกัน

สรุปท้ายบท

ในบทนี้ได้กล่าวถึงวิธีดำเนินการวิจัย โดยได้อธิบายกลุ่มประชากร และการคัดเลือกตัวอย่างจากกลุ่มผู้จัดการกองทุนและผู้จัดการฝ่ายสินเชื่อ การออกแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย และเทคนิคที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ใช้และการแปลผลข้อมูลที่ได้ ซึ่งทั้งหมดเป็นขั้นตอนสำคัญก่อนจะแสดงผลที่ได้ในการวิจัยครั้งนี้ในบทต่อไป